

Dosarul nr. 2ra-499/20

Prima instanță - (Judecătoria Chișinău, sediul Centru) jud: M. Frunze

Instanța de apel - (Curtea de Apel Chișinău) jud: M. Guzun, L. Pruteanu, V. Buhanaci

ÎNCHEIERE

18 martie 2020

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Dumitru Mardari
Nicolae Craiu
Iurie Bejenaru

examinând admisibilitatea recursului declarat de Iurie Munteanu,
în cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Iurie Munteanu împotriva Ministerului Justiției, Ministerul Finanțelor, Inspectoratului General al Poliției și Inspectoratului Ecologic de Stat cu privire la repararea prejudiciului material și moral și compensarea cheltuielilor de judecată,
împotriva deciziei din 3 decembrie 2019 a Curții de Apel Chișinău,

c o n s t a t ă:

La 26 februarie 2019 Iurie Munteanu a depus cerere de chemare în judecată împotriva Ministerul Justiției, Ministerul Finanțelor, Inspectoratului General al Poliției și Inspectoratul Ecologic de Stat, solicitând încasarea din contul pârâților a sumei de 4 000 lei cu titlu de reparare a prejudiciului material cauzat prin acțiunile și actele ilegale ale autorităților statului; încasarea din contul pârâților a sumei de 50000 lei cu titlu de reparare a prejudiciului moral cauzat prin acțiunile și actele ilegale ale autorităților statului; compensarea cheltuielilor de judecată.

În motivarea cererii de chemare în judecată, Iurie Munteanu a indicat că în privința sa a fost întocmit proces-verbal cu privire la contravenție din 30 noiembrie 2017, de către agentul constatator din cadrul IP Leova, Iurie Bursuc, prin care a fost recunoscut, în mod eronat, culpabil de comiterea contravenției prevăzute de art. 128 alin. (2) din Codul contravențional. Ulterior, cauza contravențională vizată a fost expediată pentru soluționare către I.E. Leova. Astfel, prin hotărârea privind aplicarea sancțiunii contravenționale nr. 9 din 12 decembrie 2017, emise de șeful I.E. Leova, Vadim Cioric, i-a fost aplicată pedeapsa contravențională sub formă de amendă în mărime de 30 u.c. (echivalentul a 1 500 lei). Nefiind de acord cu hotărârea vizată, a contestat-o prin intermediul I.E. Leova. Pe marginea contestației vizate, prin hotărârea din data de 13 noiembrie 2018 a Judecătoriai Cimișlia, sediul central, aceasta a fost admisă cu anularea procesului-verbal cu privire la contravenție și deciziei privind aplicarea sancțiunii contravenționale. În prezent hotărârea dată este irevocabilă.

A menționat că prin decizia nr. 1019 din 15 decembrie 2017 emisă de IP Leova, s-a dispus limitarea pe un termen de 5 ani a dreptului de deținere, port și folosire a armelor de foc ale reclamantului, cu retragerea permiselor. Nefiind de acord cu această decizie, la 20 decembrie 2017, a contestat-o în condițiile art. 14 al Legii contenciosului administrativ, solicitând anularea (revocarea) deciziei vizate.

Ulterior, la 15 ianuarie 2018, a recepționat trimiterea poștală care conține răspunsul IP Leova în care s-a menționat că: „în cazul dezacordului privind decizia nr. 1019 din 15 decembrie 2017, emisă de IP Leova, prin care s-a dispus limitarea pe un termen de 5 ani a dreptului de deținere, port și folosire a armelor de foc, este în drept să o conteste la organul competent conform legislației în vigoare”.

Conformându-se rigorilor art. 18 a Legii nr. 130 din 8 iunie 2012 privind regimul armelor și al munițiilor cu destinație civilă, a predat armele sale de foc, și permisurile de port-armă menționate la IP Leova, în acest sens fiind întocmit actul nr. 079847.

În dezacord cu decizia vizată, a contestat-o în instanța de contencios administrativ și prin hotărârea Judecătoriei Cimișlia, sediul Leova din 28 noiembrie 2018 cererea depusă sa a fost admisă, anulată deciziei nr. 1019 din 15 decembrie 2017 menționată supra și obligat IP Leova de a-i restitui armele de foc ridicate ilegal. În prezent hotărârea vizată este definitivă și irevocabilă.

Reclamantul a invocat că prin acțiunile și actele ilegale ale autorităților statului i-a fost cauzat un prejudiciu material și moral ce urmează a fi reparat de către pârâți.

Totodată, a indicat că datorită actelor și acțiunilor ilegale ale colaboratorilor din cadrul Inspectoratului General al Poliției și Inspectoratului Ecologic de Stat, a fost nevoit să se adreseze în instanța de judecată cu contestații și cu cererea de chemare în judecată și în acest sens a suportat cheltuieli legate de asistență juridică.

Prin hotărârea din 17 iunie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediu Centru, s-a respins ca fiind neîntemeiată cererea de chemare în judecată depusă de Iurie Munteanu împotriva Ministerului Justiției, Ministerul Finanțelor, Inspectoratului General al Poliției și Inspectoratului Ecologic de Stat cu privire la repararea prejudiciului material și moral și compensarea cheltuielilor de judecată.

În motivarea soluției adoptate, referitor la capătul de cerere privind repararea prejudiciului material, prima instanță a reținut că reclamantul nu a prezentat probe care să confirme suportarea cheltuielilor de asistență juridică anume în cadrul procesului contravențional intentat în privința sa.

La fel, referitor la pretenția reclamantului privind repararea prejudiciului moral, cu referire la prevederile că potrivit art. 1404 alin. (1) și alin. (2) și art. 1422 alin. (1) și alin. (3) din Codul civil, a reținut că Iurie Munteanu nu a prezentat probe concludente și verosimile, privind suportarea de către acesta a cărorva suferințe morale.

La 5 iulie 2019, Iurie Munteanu a declarat apel, solicitând casarea hotărârii din 17 iunie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediu Centru, cu pronunțarea unei hotărâri noi de admitere a acțiunii.

Prin decizia din 3 decembrie 2019 a Curții de Apel Chișinău, s-a respins apelul declarat de Iurie Munteanu și s-a menținut hotărârea din 17 iunie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediu Centru.

Instanța de apel a conchis că prima instanță a examinat cauza sub toate aspectele, a apreciat probele administrate în conformitate cu art. 130 din Codul de procedură civilă și a aplicat corect normele de drept material și procedural.

La 11 ianuarie 2020, prin intermediul oficiului poștal (f.d. 136), Iurie Munteanu a declarat recurs împotriva deciziei din 13 decembrie 2019 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel și a hotărârii primei instanțe, cu emiterea unei hotărâri noi prin care să fie admisă acțiunea.

În motivarea recursului, recurentul Iurie Munteanu a invocat că instanța de apel, similar primei instanțe, a admis aplicarea eronată a normelor de drept material și nu a aplicat normele de drept care urmau a fi aplicate, fapt ce a dus la soluționarea eronată a cauzei.

A menționat că prima instanță și instanța de apel, în mod eronat au examinat cauza prin prisma prevederilor Legii nr. 1545-XIII din 25 februarie 1998 privind modul de reparare a prejudiciului cauzat prin acțiunile ilicite ale organelor de urmărire penală, ale procuraturii și ale instanțelor judecătorești, care nici nu a fost invocată de reclamant și care este improprie speței.

La fel, a invocat că instanțele de judecată au omis să aplice la caz prevederile art. 192-194 din Codul civil (în redacția Legii nr. 1107-XV din 6 iunie 2002).

Totodată, instanța de apel și prima instanță au ignorat și rigorile art. 5 alin. (4) din Codul civil (în redacția Legii nr. 1107-XV din 6 iunie 2002), potrivit cărui, instanța de judecată nu este în drept să refuze înfăptuirea justiției în cauzele civile pe motivul că norma juridică lipsește sau că este neclară. Or, în sensul acestei norme, faptul că dreptul intern relevant nu prevede expres cazul reparării prejudiciului cauzat de autoritățile puterii de stat (organul de poliție și ecologie) acesta nu constituie temei de respingere a acțiunii.

A conchis că ambele instanțe de judecată nu au făcut altceva decât să examineze acțiunea civilă vizată prin prisma Legii nr. 1545-XIII din 25 februarie 1998, care nici nu a fost invocată în acțiune, aplicând-o prin analogie în mod eronat și ignorând rigorile art. 5 alin. (4) din Codul civil, fapt care a dus la soluționarea eronată a cauzei, ce justifică depunerea recursului conform temeiurilor art. 432 alin. (2) lit. a), b), c și d) din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art. 434 din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel. Termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.

Colegiul reține că copia deciziei integrale a instanței de apel a fost expediată în adresa participanților la proces la 9 ianuarie 2020 (f.d. 131), iar cererea de recurs a fost depusă la 11 ianuarie 2020, în termen.

În conformitate cu art. din 439 alin. (2) și (3) din Codul de procedură civilă, după parvenirea dosarului, un complet din 3 judecători decide asupra admisibilității recursului, dispune expedierea copiei de pe recurs intimatului, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii acesteia.

Judecătorul raportor verifică încadrarea în prevederile legii a temeiurilor invocate în recurs și face un raport verbal în fața completului de judecată instituit în conformitate cu alin. (2).

În adresa intimaților a fost expediată copia cererii de recurs depusă de Iurie Munteanu cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței la recurs.

Prin referința din 11 martie 2020, Inspectoratul General al Poliției a solicitat respingerea recursului deoarece nu se încadrează în art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

Examinând temeiurile recursului, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține următoarele.

Temeiurile de declarare a recursului sunt prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4).

Astfel, instanța de recurs reține că examinarea chestiunii privind admisibilitatea recursului presupune verificarea conformității temeiurilor invocate în cererea de recurs cu temeiurile prevăzute la art. 432 din Codul de procedură civilă.

La caz, Colegiul constată că argumentele invocate în cererea de recurs nu se încadrează în limitele stabilite de norma indicată, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate, or, motivele recursului sunt similare celor invocate în cadrul judecării cauzei, asupra căror instanța de apel s-a pronunțat.

Dezacordul recurentului cu decizia instanței de apel, nu constituie temei de casare a deciziei recurate, or, recursul exercitat conform Secțiunii a II-a din Capitolul XXXVIII Codul de procedură civilă, are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

Totodată, Colegiul reține că, potrivit regulilor din Secțiunea a II-a din Capitolul XXXVIII Codul de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanța de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin. (4) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural, și anume, dacă se invocă că instanța judecătorească a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 Codul de procedură civilă, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Din recursul declarat nu rezultă că instanța a apreciat arbitrar probele.

În acest sens CtEDO în jurisprudența sa constantă statuează că, dreptul de acces la instanța de judecată nu este absolut. Există limitări implicit admise [cauza Golder împotriva Regatului Unit, pct. 38; Stanev împotriva Bulgariei (MC), pct. 230]. Acesta este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (Luordo împotriva Italiei, pct. 85). Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (Levages Prestations Services împotriva Franței, pct. 45).

Curtea a mai reiterat că, modul de aplicare a articolului 6 CEDO procedurilor în fața instanțelor ierarhic superioare depinde de caracteristicile speciale ale procedurilor respective; trebuie ținut cont de totalitatea procedurilor în sistemul de drept național și de rolul instanțelor ierarhic superioare în acest sistem. (a se vedea

Botten împotriva Norvegiei, hotărâre din 19 februarie 1996, Reports 1996-I, p. 141, § 39).

La fel, conform jurisprudenței Curții, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept, și nu chestiuni de fapt, pot fi conforme cu cerințele articolului 6 § 1 (Helmers împotriva Suediei 9 octombrie 1991, § 31, Seria A, nr. 212-A).

În conformitate cu art. 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, în cazul în care se constată existența unuia din temeiurile prevăzute la art. 433, completul din 3 judecători decide în mod unanim, printr-o încheiere motivată irevocabilă, asupra inadmisibilității recursului.

Încheierea se emite conform prevederilor art. 270 și nu conține nici o referire cu privire la fondul recursului.

Având în vedere cele expuse, Colegiul consideră că recursul declarat de Iurie Munteanu nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă și, drept urmare, este inadmisibil.

În conformitate cu art. 270, art. 433 lit. a) și art. 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Se declară inadmisibil recursul înaintat de Iurie Munteanu.
Încheierea este irevocabilă.

Președintele ședinței, judecătorul

Dumitru Mardari

judecătorii

Nicolae Craiu

Iurie Bejenaru